

RUDZKIE KONTA POMOCY W RUDZIE ŚLĄSKIEJ

Działalność nierejestrowana

Poradnik

2023

Działalność nierejestrowana w swej istocie uregulowana jest w **Art. 5 [Ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców](#)**.

Działalność nierejestrowa oraz inne sytuacje, w których nie trzeba rejestrować firmy

Na czym polega działalność nierejestrowa

Działalność gospodarcza musi spełnić łącznie 4 warunki, tj.:

- musi być zorganizowana
- musi mieć cel zarobkowy
- musi być prowadzona w sposób ciągły
- musi być prowadzona we własnym imieniu.

Działalność nierejestrowa, nawet, **jeśli spełnia te cztery warunki**, to ze względu **na niski poziom przychodów**, nie jest uznawana za działalność gospodarczą. Aby ją prowadzić, **nie trzeba mieć wpisu w CEIDG**, czyli w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Działalność nierejestrowana (lub nieewidencjonowana) to **drobna działalność zarobkowa prowadzona przez osoby fizyczne**.

Od lipca 2023 roku próg przychodów, poniżej którego nie trzeba rejestrować działalności gospodarczej, będzie wynosił **2700 zł brutto miesięcznie**.

Kiedy możesz prowadzić działalność nierejestrową

Osoba fizyczna może prowadzić działalność nierejestrową jeżeli:

- Miesięczne przychody z jej działalności nie przekroczą:
 - do 30 czerwca 2023 roku – **50% kwoty minimalnego wynagrodzenia** obowiązującego w danym roku
 - Od 1 lipca 2023 roku – **75% kwoty minimalnego wynagrodzenia** obowiązującego w danym roku
- w czasie ostatnich **60 miesięcy**, (czyli 5 lat) nie wykonywała działalności gospodarczej.

Można także prowadzić działalność nierejestrową, nawet mając zarejestrowaną firmę z wpisem do CEIDG, tu warunkiem jest, aby jej **działalność w ostatnich 60 miesiącach była zawieszona**.

Przepisy przewidują **jeden wyjątek** od wymogu niewykonywania działalności gospodarczej w ostatnich 60 miesiącach.

A mianowicie, jeżeli działalność gospodarcza była wykonywana **poza granicami Polski**, to nie ma wpływu na prawo do wykonywania działalności nierejestrowej w Polsce.

Jakie rodzaje działalności trzeba zarejestrować

Firma musi zostać zarejestrowana, nawet, jeśli **planowane przychody nie przekroczą progu**, ale działalność, którą chcesz prowadzić:

- Wymaga zezwolenia, koncesji albo wpisu do rejestru działalności regulowanej
- Została zdefiniowana w przepisach, jako działalność gospodarcza w rozumieniu ustawy - Prawo przedsiębiorców.

W takich przypadkach działalność **nie może być wykonywana bez rejestracji**.

Przykładowe działalności, do prowadzenia, których wymagane jest zezwolenie, koncesja albo wpis do rejestru działalności regulowanej to:

- Ochrona osób lub mienia
- Sprzedaż alkoholu
- Organizacja imprez turystycznych
- Usługi detektywistyczne
- Zbieranie odpadów.

Przykładowe działalności, które zostały zdefiniowane, jako działalność gospodarcza w rozumieniu ustawy - Prawo przedsiębiorców, to:

- Pośrednictwo ubezpieczeniowe, w tym wykonywanie czynności agencyjnych (zgodnie z ustawą o dystrybucji ubezpieczeń)
- Usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych (zgodnie z ustawą o rachunkowości).

Kto może prowadzić działalność nierejestrową

Działalność nierejestrową może prowadzić **wyłącznie osoba fizyczna**.

Przepisy regulujące prowadzenie działalności gospodarczej i działalności nierejestrowej nie wskazują dodatkowych przesłanek.

Osoby niepełnoletnie mogą wykonywać działalność nierejestrową, ponieważ taka działalność - co do zasady - nie wymaga posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych.

Należy jednak pamiętać o ograniczeniach wynikających z wieku nieletniego - osoby od 13. do 18. roku życia mają **ograniczoną zdolność do czynności prawnych**.

Oznacza to, że niepełnoletni nie może we własnym imieniu dokonywać czynności prawnych, które powodują powstanie, zmianę lub ustanie stosunku prawnego. Do zaciągania

zobowiązań i rozporządzania swoim prawem, potrzebna mu będzie **zgoda ustawowego przedstawiciela**, którym najczęściej jest rodzic (lub kurator).

Osoba niepełnoletnia może samodzielnie dysponować dochodami uzyskanymi z tytułu działalności nierejestrowej bez zgody przedstawiciela ustawowego, chyba że sąd opiekuńczy z ważnych powodów postanowi inaczej.

Działalność nierejestrowa osób niepełnoletnich może podlegać ograniczeniom lub być wyłączona, jeżeli przepisy określają, że osoba prowadzącą konkretną działalność musi być pełnoletnia. Takie ograniczenie lub wyłączenie musi wynikać z ustawy dotyczącej tej działalności.

Bezrobotni

Osoba prowadząca działalność nierejestrową nie wykonuje działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy - Prawo przedsiębiorców, ale uzyskuje przychody. Tymczasem jednym z warunków posiadania statusu bezrobotnego jest **niewykonywanie innej pracy zarobkowej**.

Dlatego osoba bezrobotna, chcąc zachować swój status, nie może prowadzić działalności nierejestrowej w oparciu o umowy cywilnoprawne, w tym umowy agencyjne, umowy zlecenia, umowy o dzieło lub umowy o pomocy przy zbiorach.

Urzędnicy

Kolejną grupą zawodową, do których odnoszą się przepisy szczególne, są urzędnicy. Ustawa o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne nie posiada własnej definicji działalności gospodarczej i nie odwołuje się w tym zakresie także do innych aktów prawnych. Dlatego w tym przypadku należy stosować wprost ustawę - Prawo przedsiębiorców.

W związku z tym **urzędnik może wykonywać działalność nierejestrową**.

Natomiast odrębną kwestią są **regulaminy wewnętrzne bądź zarządzenia danego urzędu centralnego**. Te regulacje mogą ograniczać możliwość prowadzenia działalności nierejestrowej przez urzędnika, np. wprowadzając wymóg uzyskania zgody dyrektora generalnego danego urzędu na prowadzenie dodatkowej działalności zarobkowej.

Rolnicy

Co do zasady **osoby fizyczne będące rolnikami mogą prowadzić działalność nierejestrową**.

Podlegają jednak dodatkowym ograniczeniom: rolnicy wykonujący **rodzaje działalności, do których nie stosuje się ustawy Prawo przedsiębiorców**, nie mogą ich wykonywać w ramach działalności nierejestrowej.

Jakie korzyści wynikają z działalności nierejestrowej

- Brak konieczności zgłaszania działalności w ewidencji przedsiębiorców (CEIDG), urzędzie skarbowym i GUS (nie będziesz potrzebować numerów identyfikacyjnych NIP i REGON)
- Brak konieczności o płacania składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne ani ubezpieczenia zdrowotne z tytułu działalności gospodarczej
- Wykonujący umowę o świadczenie usług lub umowę zlecenie, podlega **ubezpieczeniom, jako zleceniobiorca** - podmiot zawierający umowę pełni wtedy obowiązki płatnika składek ZUS i powinien odprowadzić składki
- Brak konieczności opłacania comiesięcznych (albo kwartalnych) zaliczek na podatek dochodowy

Brak konieczności płacenia podatku VAT – (w ramach zwolnienia podmiotowego, bo przychody z działalności nierejestrowej nie przekroczą 200 tys. zł w skali roku)

- brak wymogu prowadzenia pełnej księgowości, tylko uproszczoną ewidencję sprzedaży.

Jakie obowiązki wynikają z podjęcia działalności nierejestrowej

Podejmując się działalności nierejestrowej masz obowiązki:

- Prowadzić uproszczoną ewidencję sprzedaży
- Rozliczać przychody z działalności nierejestrowej (po odliczeniu kosztów) w zeznaniu rocznym PIT-36, według skali podatkowej
- Przestrzegać przepisów prawa konsumentów 9np. Reklamacje, zwroty, naprawa)
- Wystawiać faktury (lub rachunki) na żądanie kupującego.

Elementy konieczne Rachunku i faktury w działalności nierejestrowej

Na żądanie kupującego, sprzedający w ramach działalności nierejestrowej ma obowiązek wystawić klientowi rachunek. Rachunek powinien zawierać, co najmniej:

- Kolejny numer
- Datę wystawienia
- Dane sprzedawcy i nabywcy
- Nazwę usługi
- Kwotę do zapłaty.

Prowadząc działalność nierejestrową, jesteś zwolniony z obowiązku wystawiania faktur.

Fakturę należy jednak wystawić **na żądanie klienta**. Takie żądanie klient może zgłosić w ciągu 3 miesięcy od końca miesiąca, w którym dostarczyłeś mu towar lub usługę bądź otrzymałeś całość lub część zapłaty.

Faktura musi zawierać, co najmniej:

- Datę wystawienia
- Kolejny numer
- Imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy
- Nazwę (rodzaj) towaru lub usługi
- Miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług
- Cenę jednostkową towaru lub usługi
- Kwotę należności ogółem.

Przy sprzedaży nierejestrowej wystarczy, że podasz na rachunku lub fakturze swoje imię i nazwisko - nie musisz podawać numeru PESEL, czy adresu zamieszkania.

Co powinna zawierać ewidencja sprzedaży?

Prowadząc działalność nierejestrową, należy ją dokumentować poprzez **uproszczoną ewidencję sprzedaży**. Dokładna ewidencja pozwala szybko ustalić, czy nie został przekroczony progu przychodów uprawniających do prowadzenia działalności nierejestrowej.

Możesz to robić w formie papierowej lub elektronicznej.

W ewidencji zapisuje się **sprzedaż za dany dzień**, nie później niż przed dokonaniem sprzedaży w dniu następnym. To oznacza, że po sprzedaniu towaru następnego dnia, nie możesz wpisywać sprzedaży z dnia poprzedniego. Nie ma przepisów regulujących, jakie dokładnie elementy powinien zawierać uproszczona ewidencja sprzedaży. Zazwyczaj zawiera:

- Liczbę porządkową
- Datę sprzedaży
- Wartość sprzedaży
- Wartość sprzedaży narastająco.

Jak rozliczać się z urzędem skarbowym

Uzyskując przychody zarówno z działalności nierejestrowej jak i z umowy o pracę czy umów zlecenia lub o dzieło, przychody **z działalności nierejestrowej rozliczamy w zeznaniu rocznym PIT-36**. Zawiera on dodatkową rubrykę "działalność nierejestrowana", w której wykazujemy przychody, koszty, dochód i należny z tego tytułu podatek.

W zeznaniu rocznym odliczamy koszty, które poniosłeś w związku z wykonywaną działalnością, na przykład zakup surowców do produkcji wyrobów. Koszty te powinny być udokumentowane, dlatego przechowujemy wszystkie dowody zakupów.

Pamiętaj! Uzyskiwanie przychodów z działalności nierejestrowej **nie wyłącza prawa do wspólnego rozliczenia małżonków**.

Nie musisz płacić zaliczek na podatek.

Działalność nierejestrowa, a VAT

Podatnicy, którzy prowadzą działalność w niewielkich rozmiarach, w tym działalność nierejestrową, bardzo często **korzystają ze zwolnienia z VAT**, ponieważ ich sprzedaż w roku poprzedzającym rok podatkowy nie przekracza kwoty 200 tys. zł.

Pamiętaj! Zwolnienie dotyczy także podatników, którzy rozpoczynają działalność w trakcie roku podatkowego, jeżeli ich przewidywana wartość sprzedaży nie przekroczy kwoty 200 tys. zł., w proporcji do okresu prowadzonej działalności gospodarczej w danym roku.

Zwolnienie z VAT **nie przysługuje jednak**, jeżeli:

- **Sprzedajesz:**
 - Metale szlachetne i złom z nich, wyroby jubilerskie
 - Towary opodatkowane podatkiem akcyzowym, z wyjątkiem: energii elektrycznej, wyrobów tytoniowych i samochodów osobowych innych niż nowe, zaliczanych, na podstawie przepisów o podatku dochodowym, do środków trwałych podlegających amortyzacji
 - W niektórych przypadkach: budynki, budowle lub ich części
 - Tereny budowlane
 - Nowe środki transportu
 - Przez Internet takie towary jak:
 - Preparaty kosmetyczne i toaletowe
 - Komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
 - Urządzenia elektryczne i nielektryczny sprzęt gospodarstwa domowego
 - Maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
 - Hurtowo i detalicznie części do:
 - Pojazdów samochodowych
 - Motocykli
- **Świadczysz usługi:**
 - W zakresie prawa
 - Doradcze (z wyjątkiem doradztwa rolniczego)
 - Jubilerskie
 - Egzekucji długów, w tym factoringu
- **Nie posiadasz siedziby działalności gospodarczej w Polsce.**

Jeśli twoja działalność obejmuje takie towary lub usługi, musisz zarejestrować się, jako czynny podatnik VAT niezależnie od wartości sprzedaży i stajesz się płatnikiem podatku VAT.

Działalność nierejestrowa, a kasa fiskalna

Podatnicy, u których obrót zrealizowany na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych nie przekroczył w poprzednim roku podatkowym kwoty **20 tys. zł**, nie mają obowiązku ewidencjonować sprzedaży na kasie fiskalnej.

Jeżeli zacząłeś taką działalność w trakcie poprzedniego roku, to twój obrót nie może przekroczyć 20 tys. zł w proporcji do okresu wykonywania tych czynności w poprzednim roku podatkowym.

Ta zasada odnosi się także do działalności nierejestrowej.

Pewna grupa towarów lub usług **objęta jest obowiązkiem ewidencjonowania sprzedaży na kasie fiskalnej**, bez względu na wielkość obrotu.

Są to, między innymi, gaz płynny, części do silników spalinowych, nadwozia do pojazdów silnikowych, sprzęt radiowy, telewizyjny i telekomunikacyjny, perfumy i wody toaletowe oraz usługi: przewóz osób oraz ich bagażu podręcznego taksówkami, naprawa pojazdów silnikowych oraz motorowerów, doradztwo podatkowe, działalność gastronomiczna, w tym również sezonowa, fryzjerska, kosmetyczna i kosmetologiczna.